

brytningstid

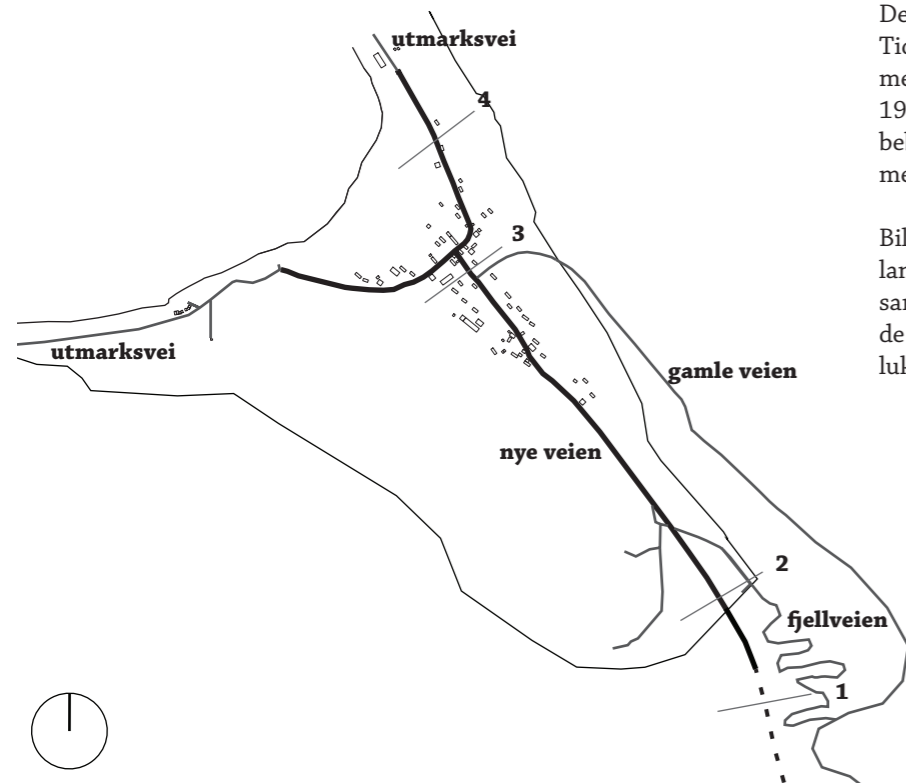
På Unstad i Lofoten er det allerede sterke krefter som er i ferd med å endre kulturen. Surfingen har ført med seg en ny kultur, mens den gamle er i ferd med å dø ut. I møtet mellom det gamle og det nye ligger det et potensiale for en ny utvikling på Unstad. Vi må ta denne bølga før den bryter!

I masteroppgaven vår undersøker vi potensialet i å utvikle Unstad med surfing som generator. Surfesenteret er tilpasset stedets og naturens premisser og filtrerer deg gjennom en bevegelse mot havet. Her dekkes de grunnleggende behovene for surfing samtidig som det skapes et møtested mellom surfere, lokalbefolkningen og de besøkende.

analyse

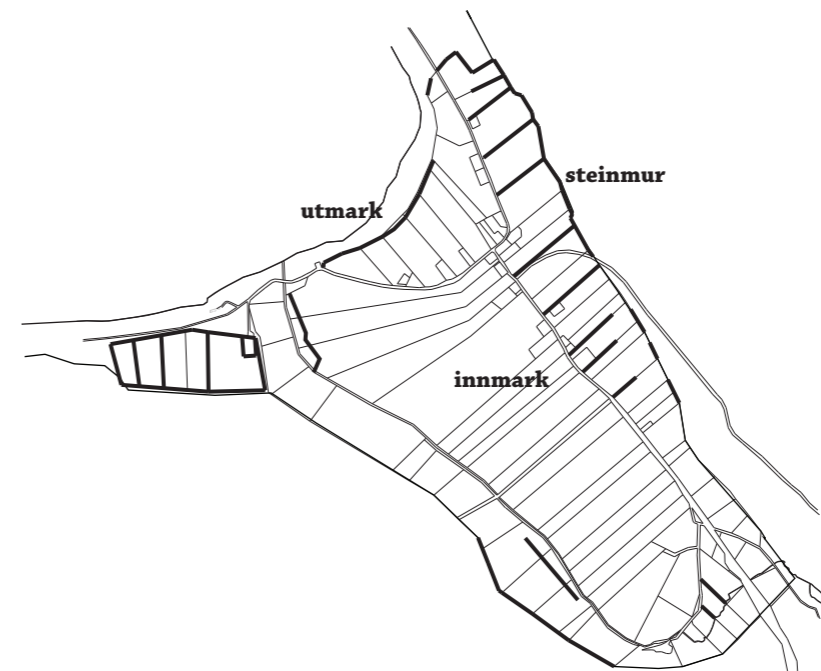
adkomst

Det er flere veier som fører til Unstad. Tidligere gikk det vei over fjellet, først med svinger øverst i dalen, senere i 1968 som en rett strekning ned mot bebyggelsen. I 1994 kom det en ny vei med tunnel gjennom fjellet.

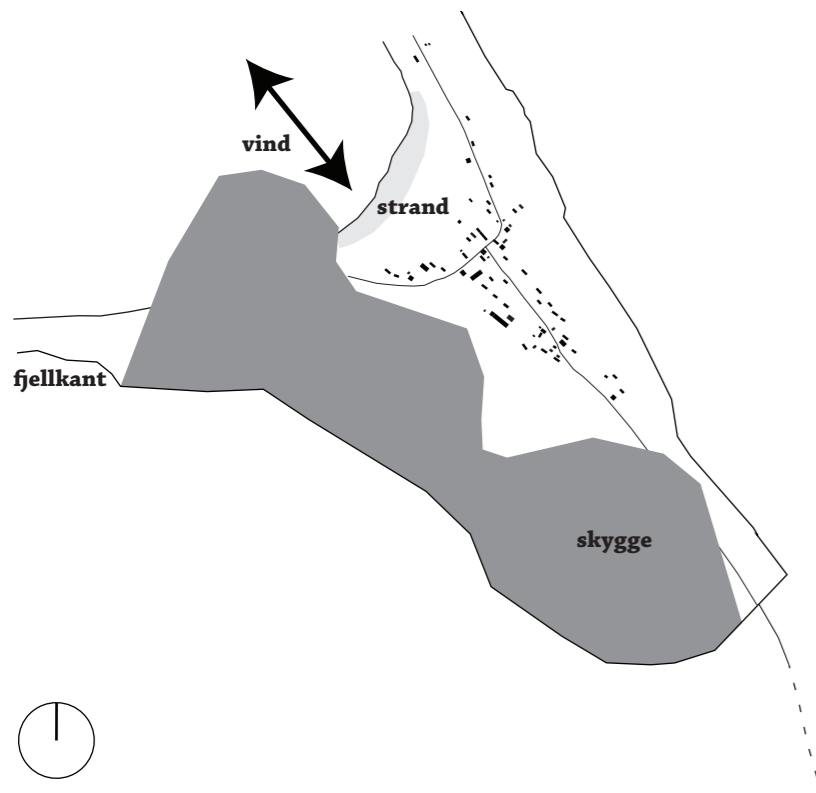
Bildesekvensen beskriver et kontrastfult landskap. Spisse fjell mot myk sandstrand. Lave hus på flaten mellom de høye fjellene. Åpent hav i enden av en lukket dal.

kulturlandskap

Kulturlandskapet på Unstad har blitt formet av århundrer med jordbruk. Steinmurene er spesielt synlige i kulturlandskapet der de markerer grenser mellom eiendommer. Historisk sett ble steinmurene bygget etter hvert som markene ble ryddet, og var viktige for å holde dyrene på beitet. Steinmurene markerer også skillet mellom innmark og utmark.

naturlandskap

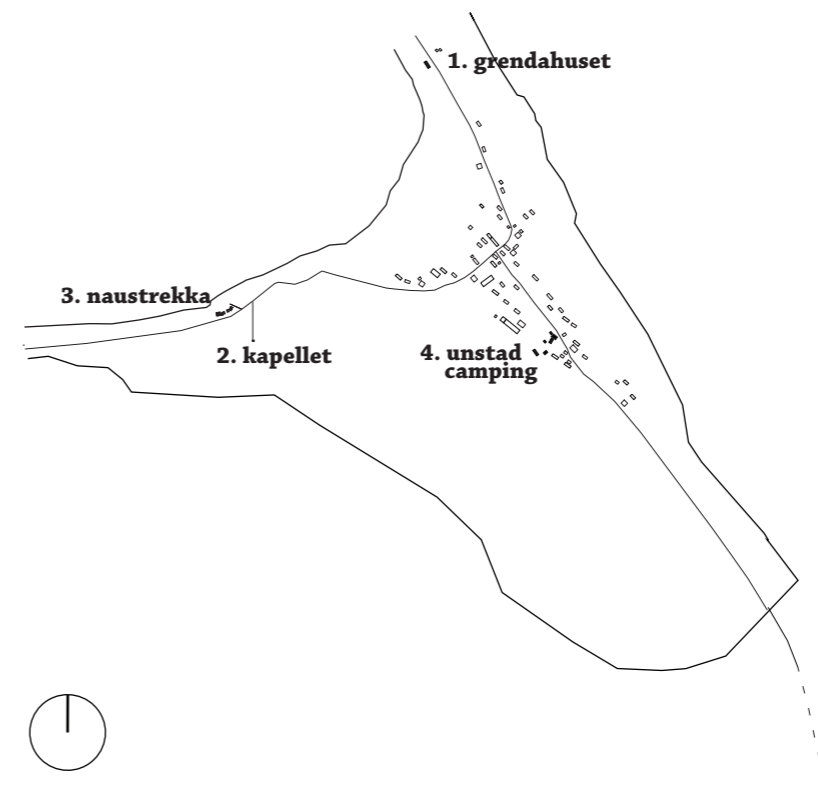

De høye fjellene skaper skygge på sørsiden av dalen. Det er tydelig at bebyggelsen ligger på den mest solrike siden.

Den mest dominerende vindretningen kommer fra havet, eller motsatt som fralandsvind ledet ned over dalen. Det er mye vind på Unstad og alle husene ligger plassert med gavlen mot havet.

Naturfenomen som midnattsol, mørketid og nordlys er med på å forsterke opplevelsen av naturlandskapet på Unstad sammen med de raskt skiftende værforholdene.

bygninger

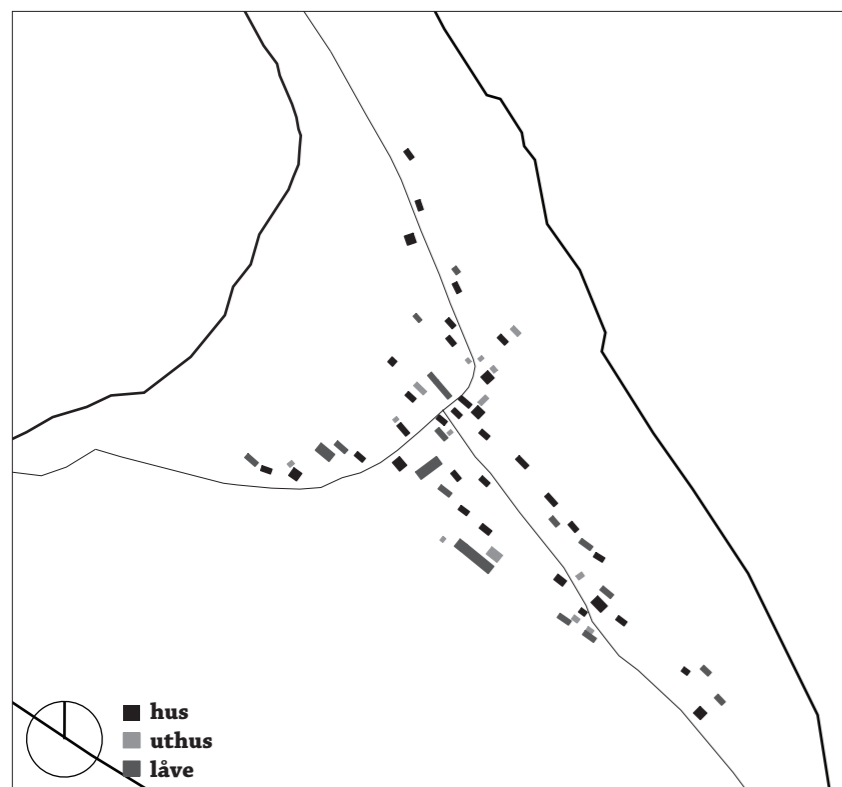
Grendahuset ligger på utmarksiden av bygda og driftes av det lokale grendalaget. Dette er det eneste samlingstedet for bygda.

En gammel skole har blitt gjort om til Unstad Camping. De satser på surfeturisme og har utleie av surfeutstyr, surfekurs og overnatting. Dette er den eneste bedriften i bygda.

Nede på vestsiden av stranda ligger en naustrekke like i nærheten ligger det også et historisk kapell fra 1927.

typologi

Alle husene på Unstad er fra slutten av 1800-tallet til midten av 1900-tallet med unntak av ett nytt hus, bygd i 2010.

Flere av husene har tilbygg i ulike fasonger, der møneretningen blir beholdt.

I de eldste husene er vinduene rektangulære med sprosser, mens de nyere husene fra etterkrigstida har kvadratiske eller mindre liggende rektangulære vinduer.

Kledningene på husene er oftest liggende trepanel. Den mest værutsatte nordvestveggen er ofte av mur med få eller ingen vinduer.

Driftsbygningene har store porter og små vinduer. De er ofte bygd i flere deler, skøytet på ved utvidelse. Kledningen er ofte i bølgeblekk eller stående panel.

bebyggelsen

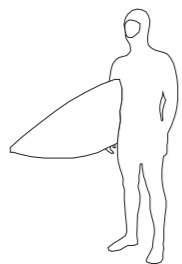

Bygningene på Unstad er plassert slik at inngangspartiene er vendt inn mot enten veien eller et skjermet gårdsrom.

Det har tidligere vært flere hus her som lå tettere sammen, men nå har mange av husene forsvunnet og de gjenværende husene ligger derfor mer spredt.

Noen steder blir det dannet noe som minner om et tun, hvor det andre steder er mer åpne tunformasjoner.

surfer

beliggenhet

Unstad er et av flere kjente steder man kan surfe i Norge. Bølgene er surfbare året rundt og kan måle seg med noen av de mest kjente stedene i verden.

Det er flere lokale surfere som kommer til Unstad nærmest daglig, i tillegg til surfere fra andre steder i Norge og resten av verden som kommer på kortere eller lengre turer for å oppleve noe annet.

Tilgjengeligheten og utviklingen av utstyret man bruker har etter hvert blitt så bra at det er mulig å surfe selv på de kaldeste vinterdagene.

situasjon

De fleste av de lokale surferne fra områdene rundt kommer kjørende og parkerer enten på sørsiden av stranda eller på nordsiden ved grendahuset, avhengig av været og hvilken side av stranda som har best bølger. Mange av de tilreisende surferne bor i bilen eller slår opp telt i nærheten av disse parkeringsplassene. Avstanden fra Unstad Camping til stranda gjør også at mange av gjestene der kjører ned for å sjekke bølgene og for å frakte utstyr.

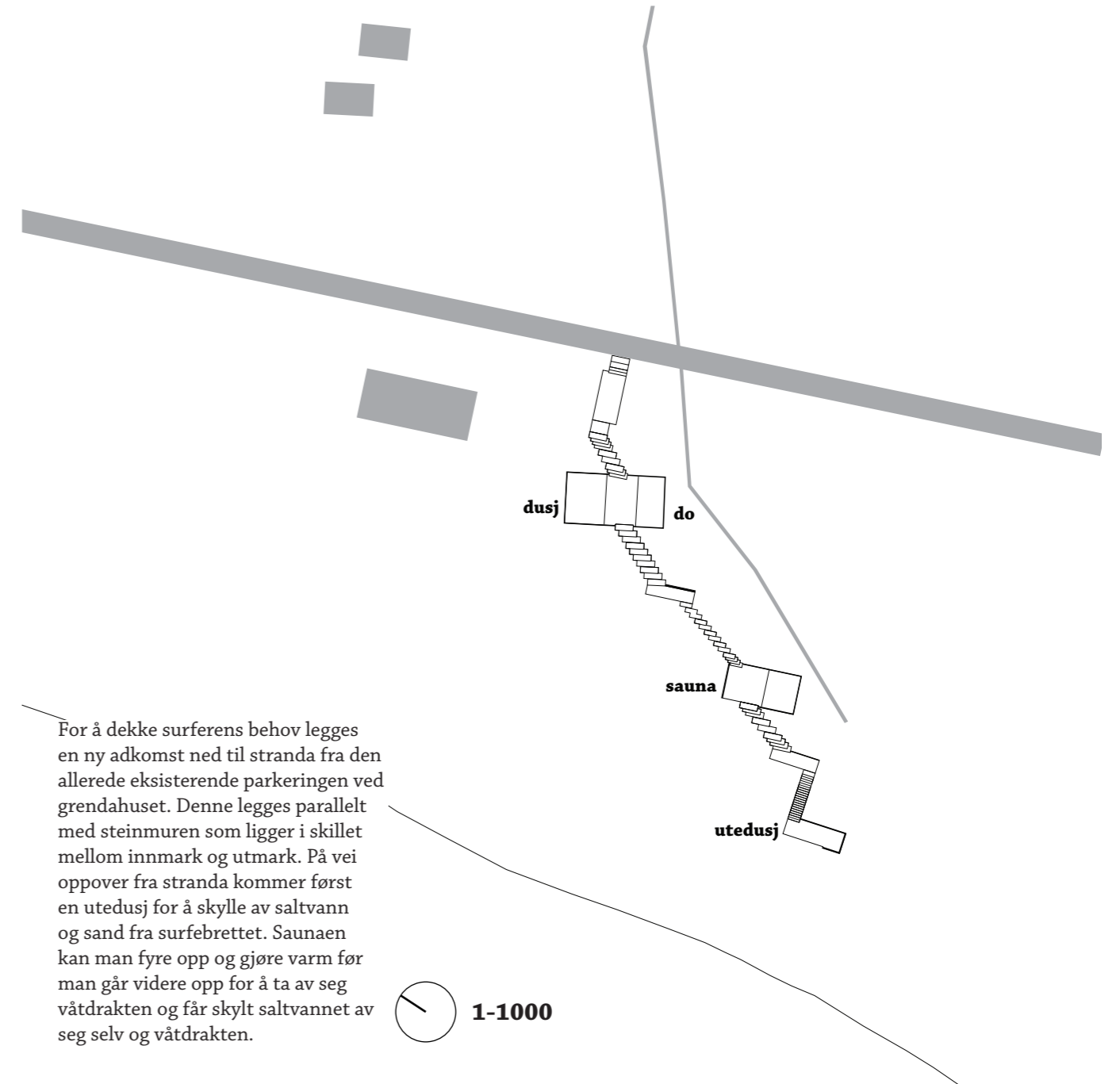

behov

De lokale surferne får sine behov dekket ved at de tar på seg våtdrakten før de drar hjemmefra eller skifter i eller utenfor bilen. Etter man har surfet har man behov for å raskt ta av seg våtdrakten og varme seg med varme klær, varmeanlegget i bilen eller en varm dusj hjemme. De som bor i bilen og sover i telt koker seg mat på primus eller brenner bål, også for å varme seg. På Unstad Camping er det fasiliteter både for dusjing og matlaging, og de har også en flyttbar sauna og badestamp som ved arrangementer blir tatt med på stranda. Det finnes ingen offentlige toaletter på Unstad.

grep

For å dekke surferens behov legges en ny adkomst ned til stranda fra den allerede eksisterende parkeringen ved grendahuset. Denne legges parallelt med steinmuren som ligger i skillet mellom innmark og utmark. På vei oppover fra stranda kommer først en utedusj for å skylle av saltvann og sand fra surfebrettet. Saunaen kan man fyre opp og gjøre varm før man går videre opp for å ta av seg våtdrakten og får skylt saltvannet av seg selv og våtdrakten.

1-1000

turist

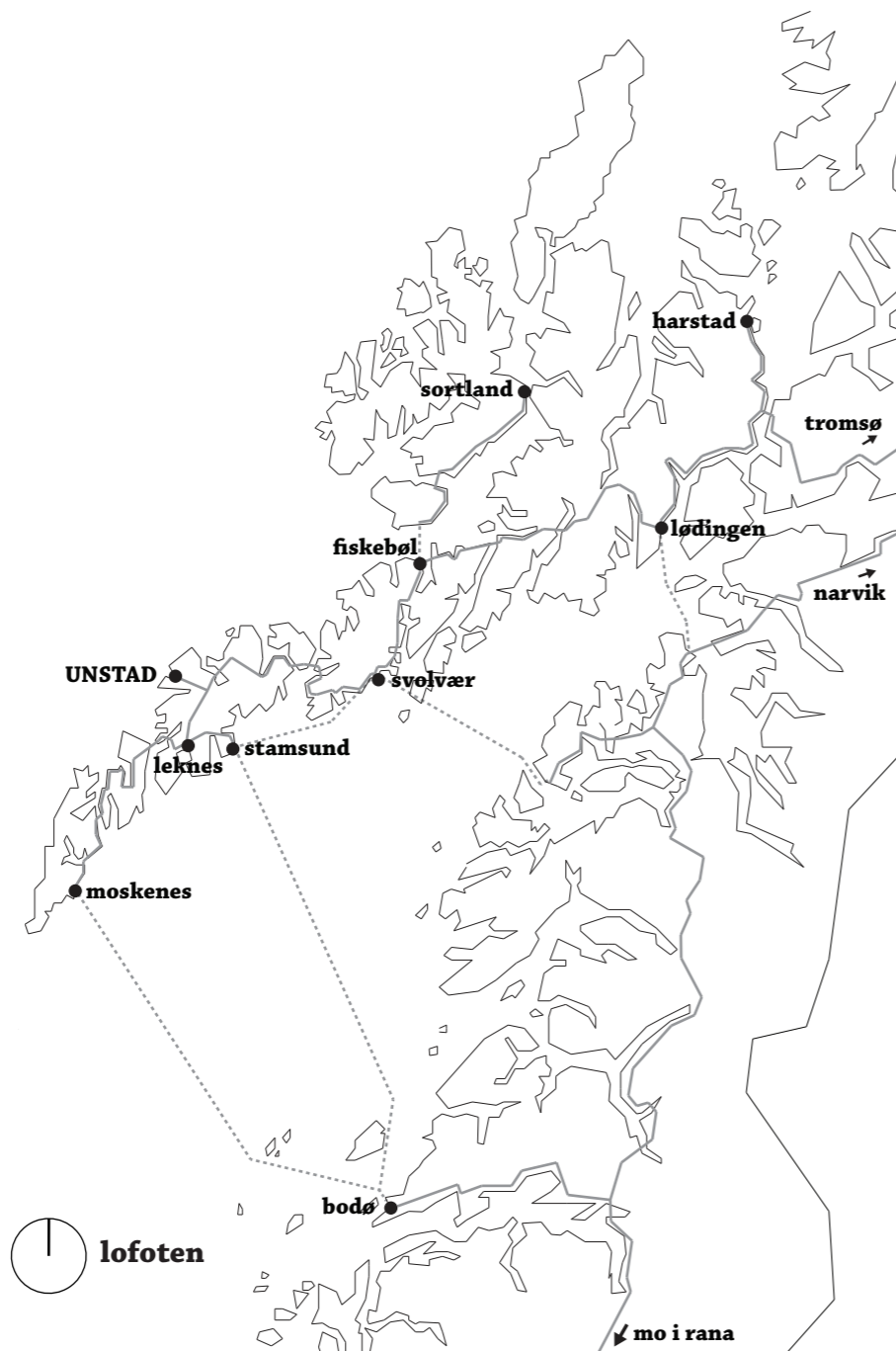

beliggenhet

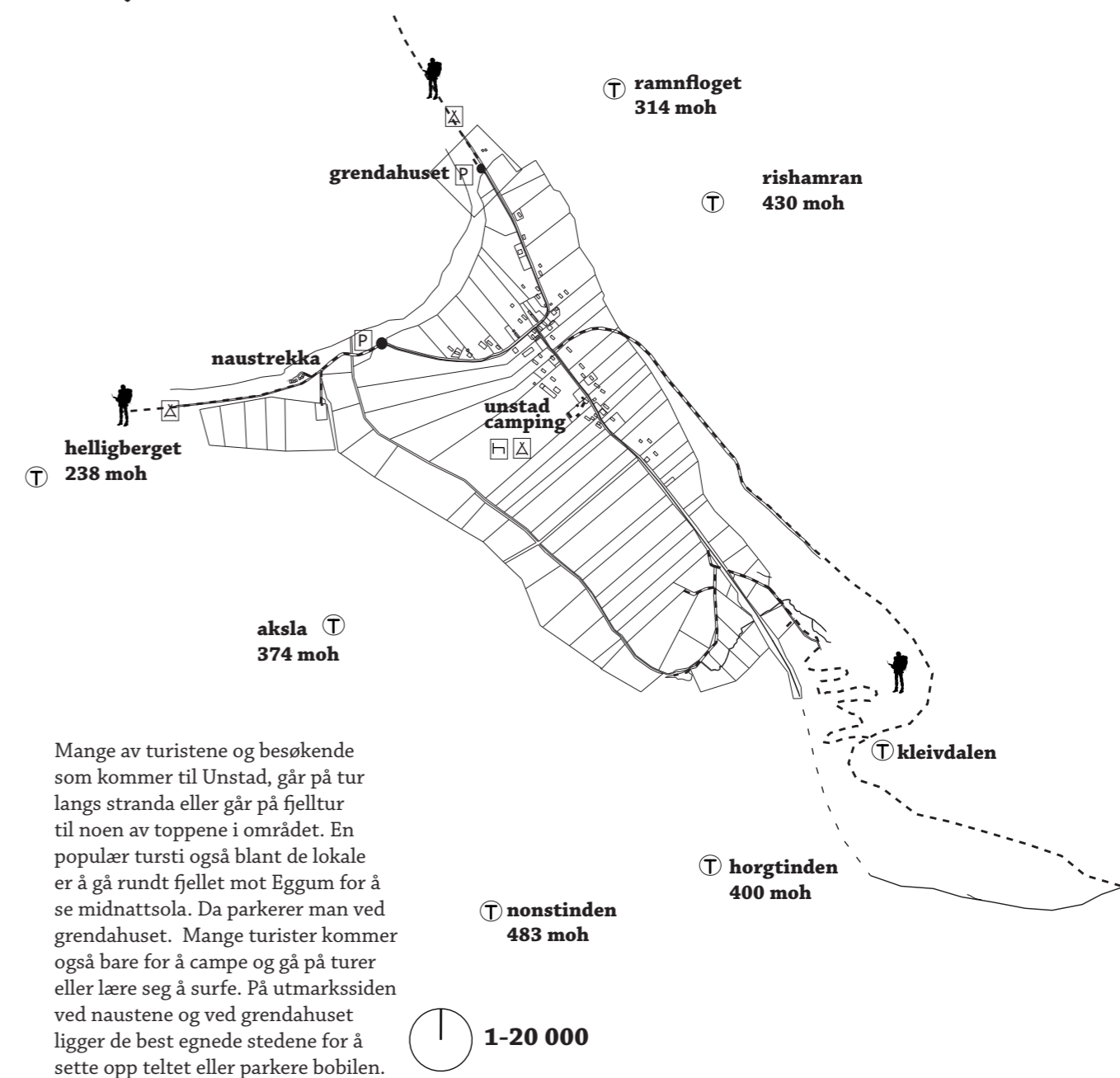
Lofoten er en øygruppe med karakteristiske fjellformasjoner som strekker seg under havoverflaten. Nærheten til havet gir et jevnt klima med skiftende vær og et biologisk mangfold med et særegent fiskeri.

Årlig kommer 220 000 turister til Lofoten for oppleve den vakre naturen med midnattsola om sommeren eller gå toppturer til fots eller med ski.

De fleste kommer kjørende i privatbil, bobil eller leiebil og tar en rundtur der de stopper på flere steder, eller velger en base med dagsturer til andre steder. Flere velger også å sykle rundt, eller reise kollektivt.

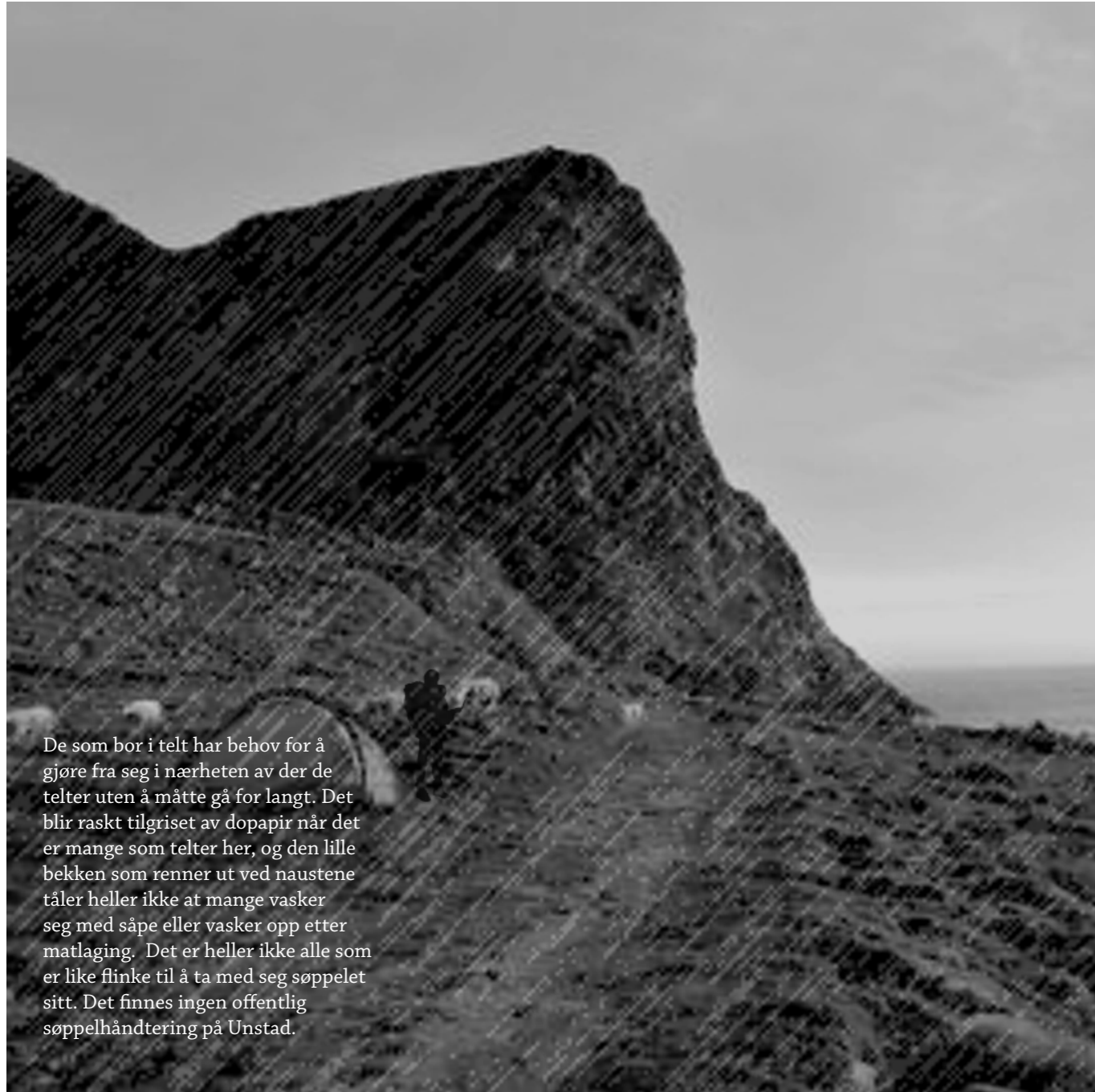
situasjon

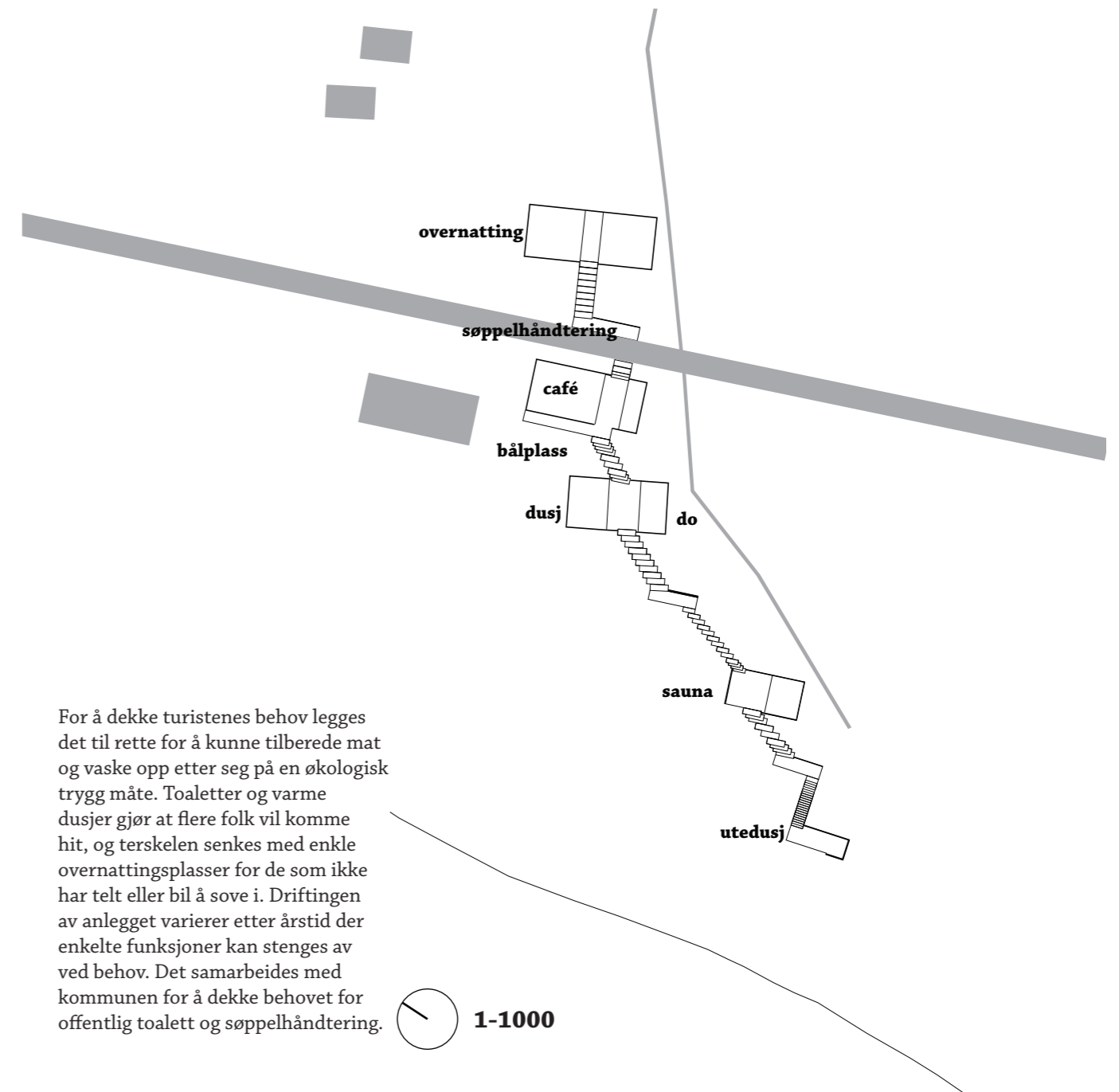
Mange av turistene og besøkende som kommer til Unstad, går på tur langs stranda eller går på fjelltur til noen av toppene i området. En populær tursti også blant de lokale er å gå rundt fjellet mot Eggum for å se midnattsola. Da parkerer man ved grendahuset. Mange turister kommer også bare for å campe og gå på turer eller lære seg å surfe. På utmarkssiden ved naustene og ved grendahuset ligger de best egnede stedene for å sette opp teltet eller parkere bobilen.

behov

grep

lokal

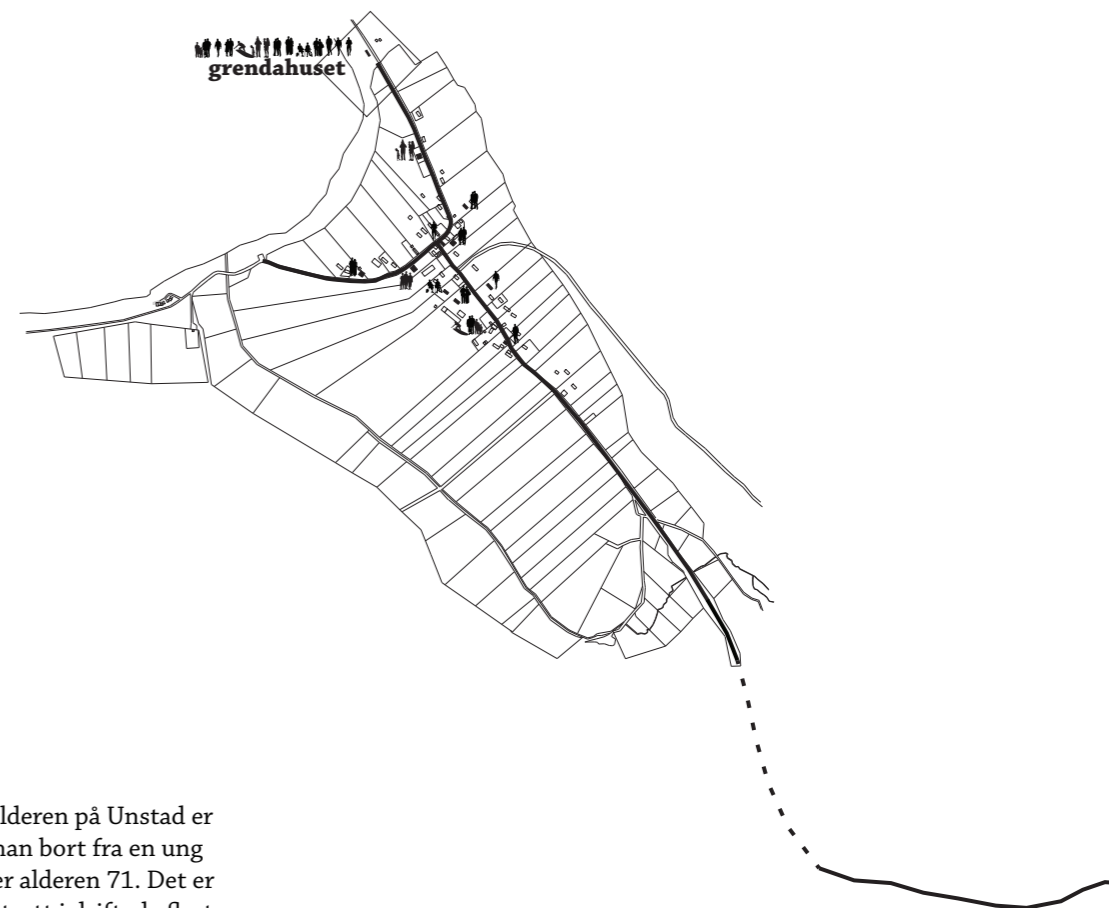
beliggenhet

Vestvågøy er den største øya i Lofoten med 10 000 innbyggere. Det har vært faste bosetninger her siden 1000-tallet, og med det flate landskapet på midten av øya er det gode forhold for jordbruk. Mange av bygdene er derfor godt kultiverte med beitedyr som holder landskapet åpent.

Unstad er en jordbruksbygd og ligger på nordvestsiden av Vestvågøy, i en dal som åpner seg mot havet. Det er i dag bare 21 fastboende her, i tillegg til driverne av Unstad Camping. På det meste var det 200 innbyggere her og dobbelt så mange hus som i dag. De ubebodde husene brukes som feriebolig og blir ikke utleid eller solgt.

situasjon

Gjennomsnittsalderen på Unstad er 58 år, men ser man bort fra en ung familie på fem, er alderen 71. Det er to gårdsbruk fortsatt i drift, de fleste som bor her er pensjonerte fiskere.

Det er sterke meninger for hva som er fremtiden for bygda. De fleste er positive til at det skjer en utvikling og at det blir litt liv i bygda igjen. Likevel er det liten forståelse for hva disse surferne driver med og hvorfor noen frivillig vil kaste seg uti bølgene.

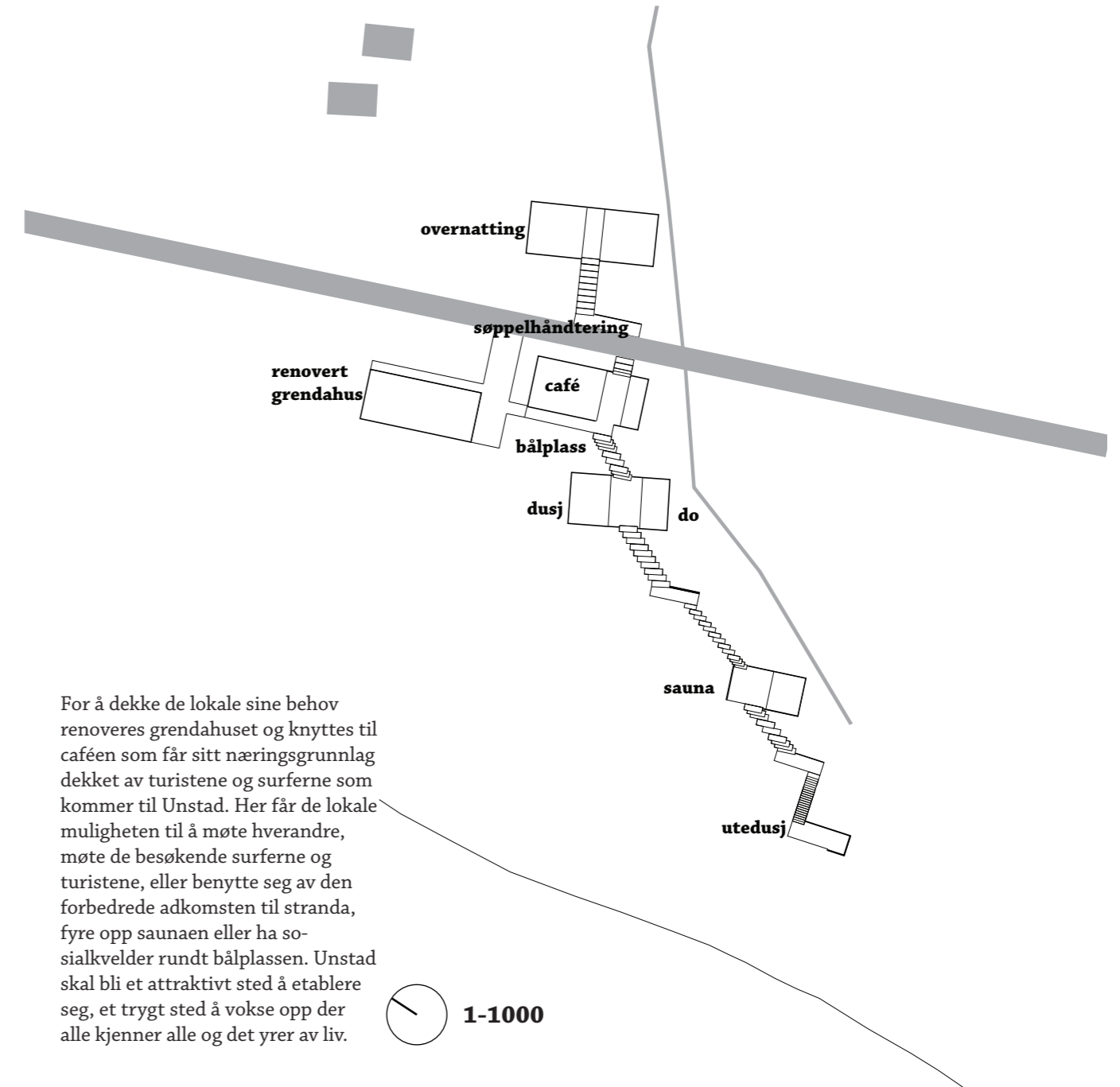
1-20 000

behov

De lokale på Unstad har behov for et sted å møtes. Grendahuset er i dårlig forfatning og det er ønske om å gjøre noe i fellesskap med de lokale surferne. Unstad Camping har egne planer om en utbygging nede på stranda, men mange mener dette kommer i konflikt med felleseiet som ligger i stranda. Det er også fare for at større bølger kan slå opp over dette området.

grep

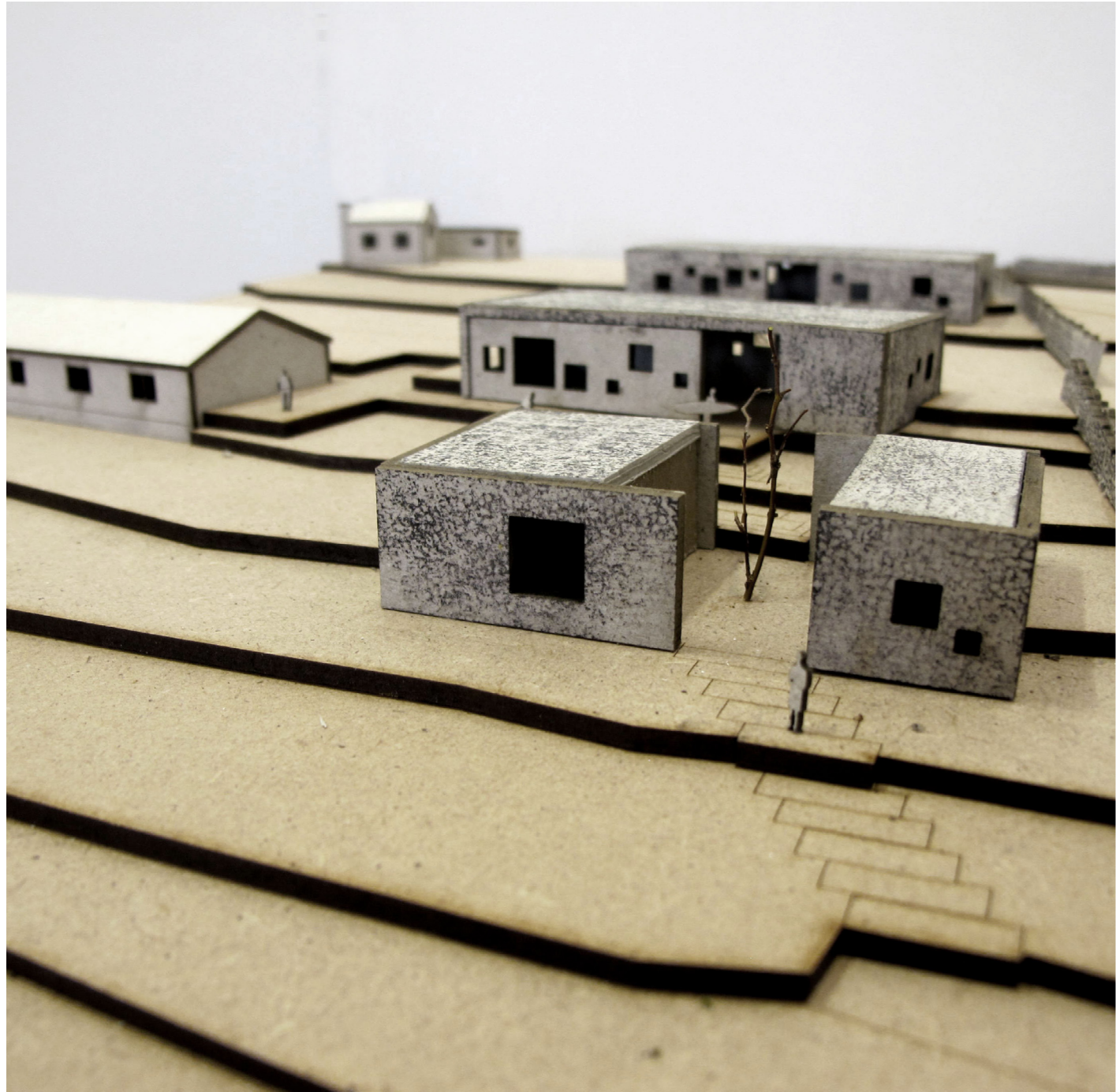
For å dekke de lokale sine behov renoveres grendahuset og knyttes til caféen som får sitt næringsgrunnlag dekket av turistene og surferne som kommer til Unstad. Her får de lokale muligheten til å møte hverandre, møte de besøkende surferne og turistene, eller benytte seg av den forbedrede adkomsten til stranda, fyre opp saunaen eller ha sosialkvelder rundt bål plassen. Unstad skal bli et attraktivt sted å etablere seg, et trygt sted å vokse opp der alle kjenner alle og det yrer av liv.

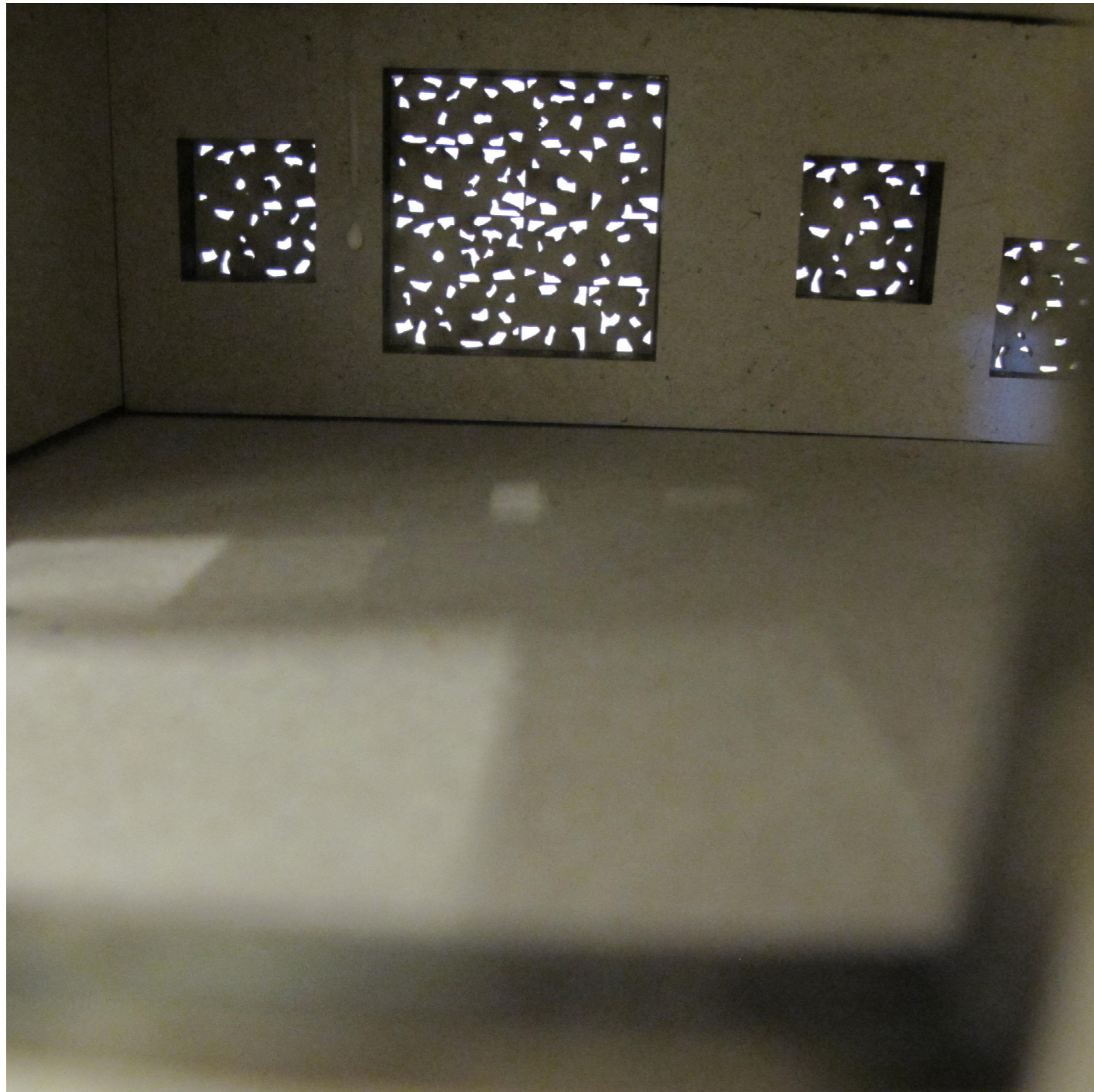
1-1000

utvikling

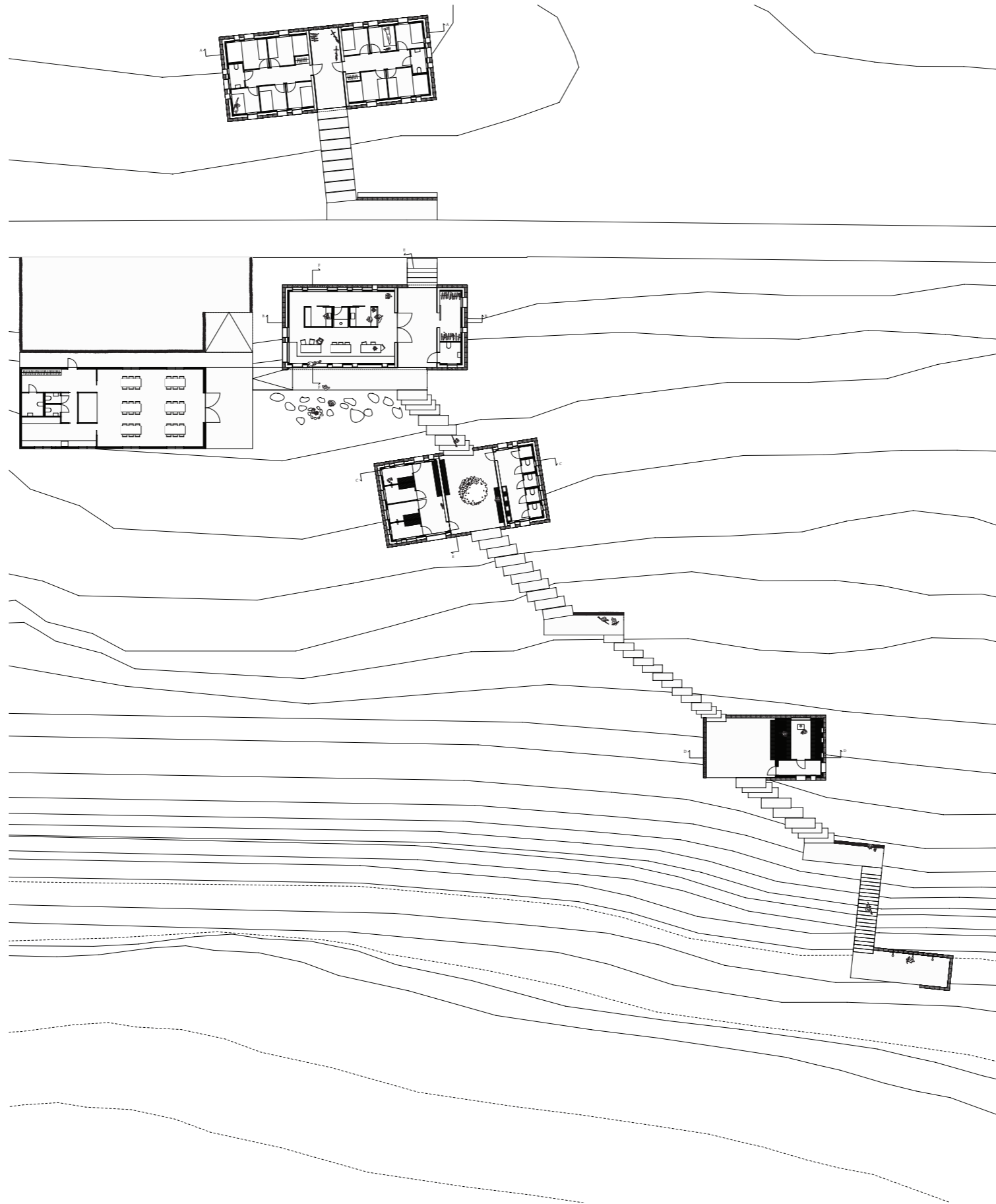

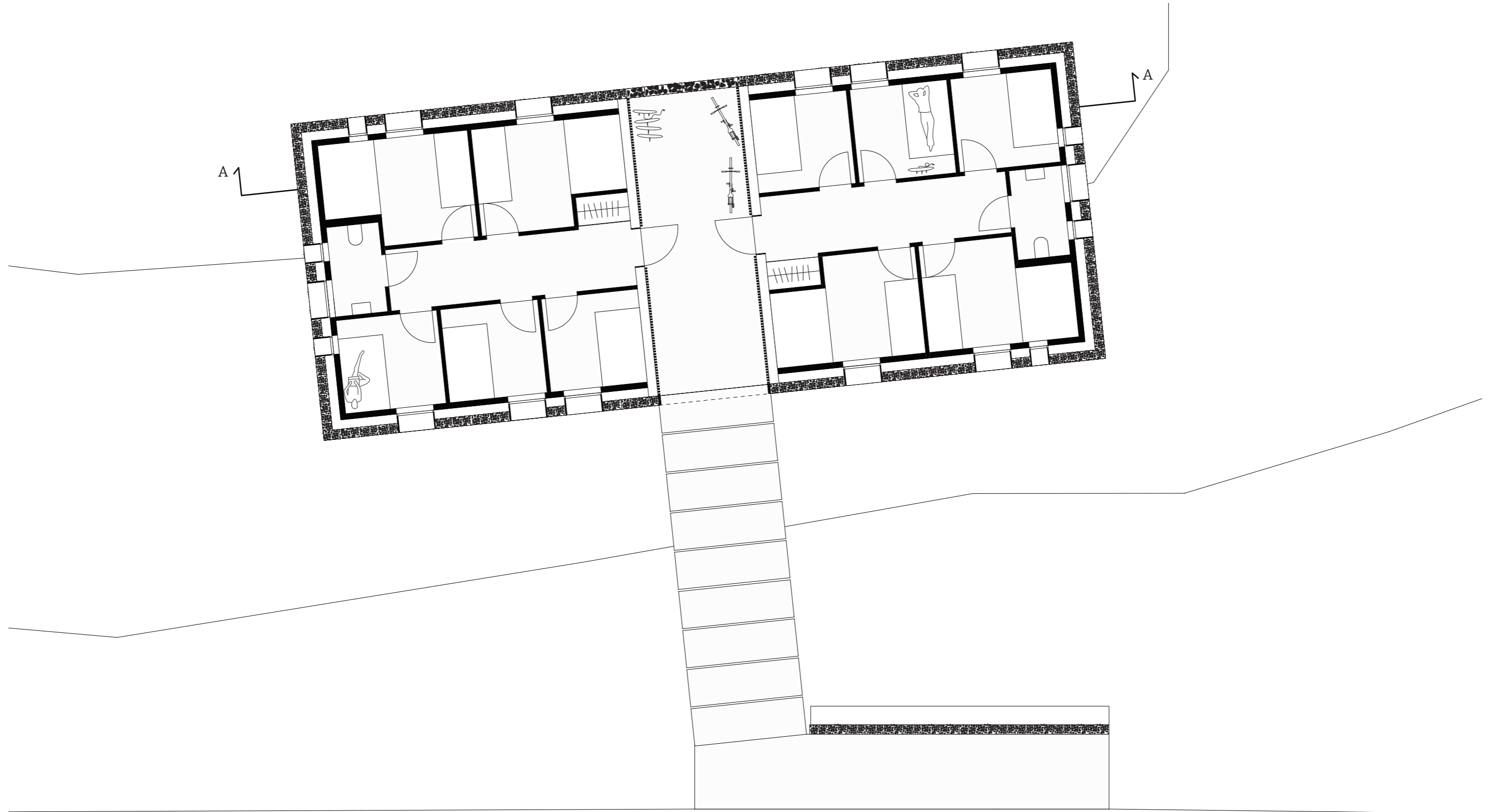

situasjonsplan 1-500

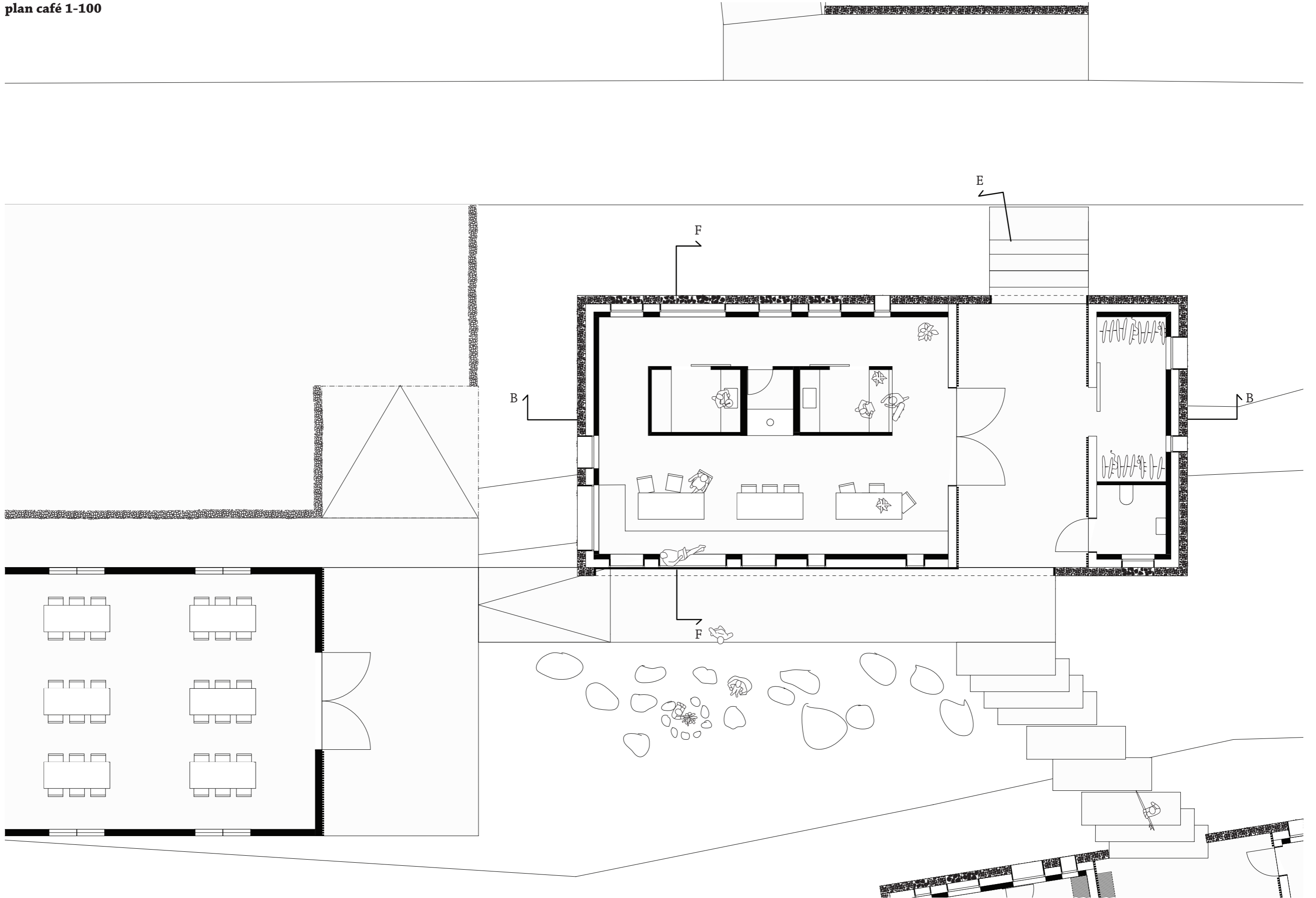

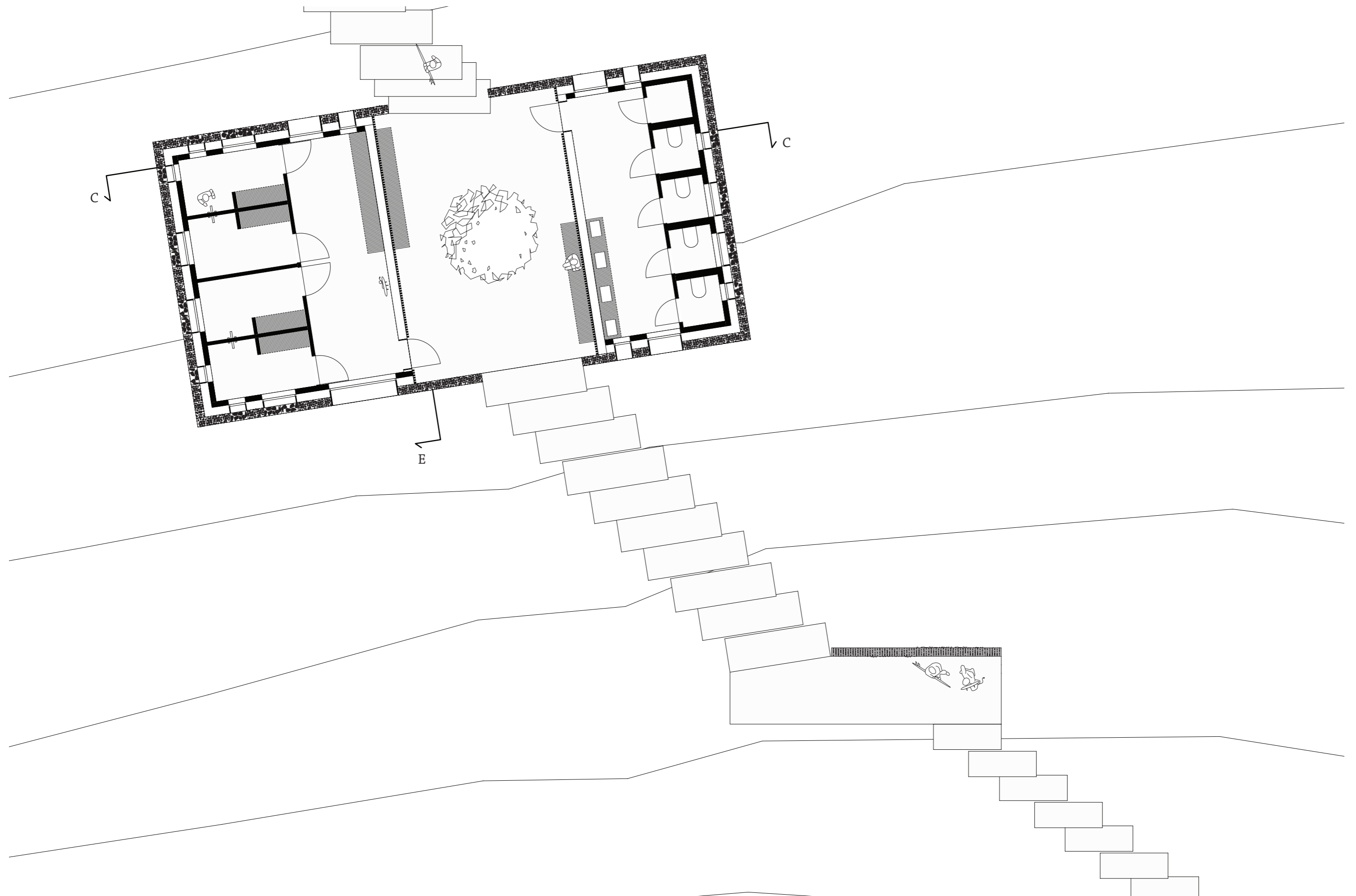
plan overnatting 1-100

plan café 1-100

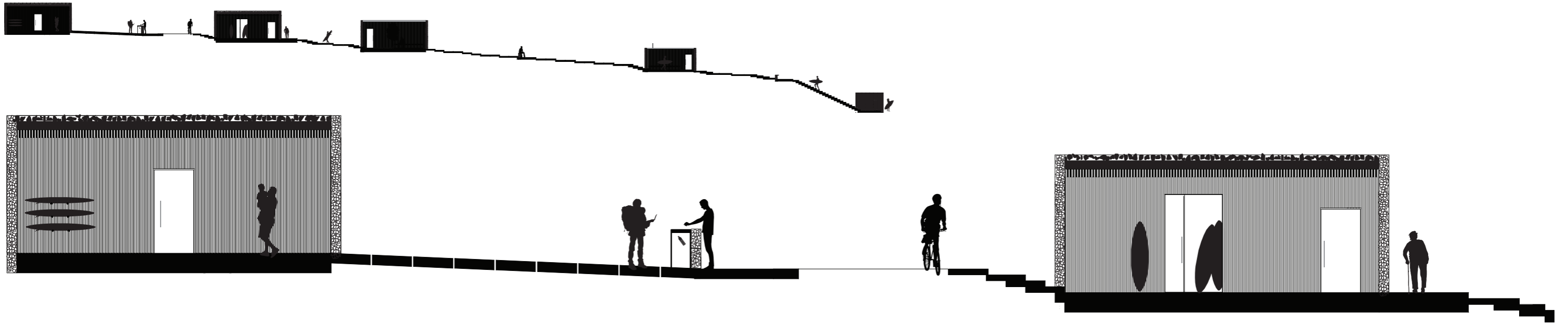

plan dusj og do 1-100

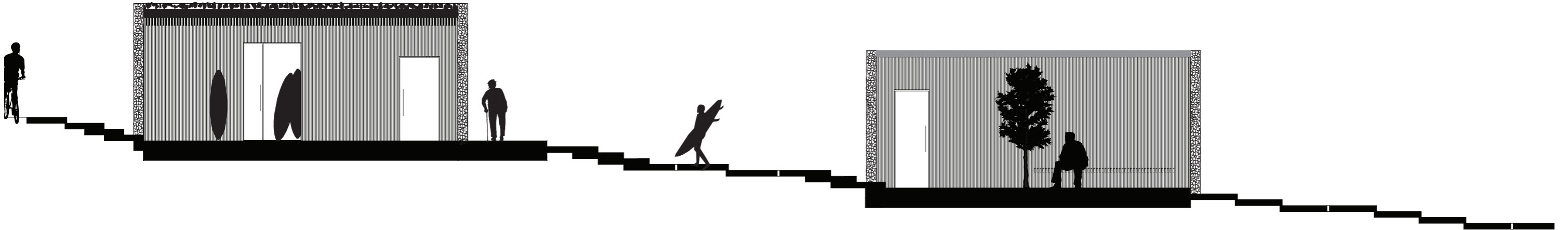

plan sauna og utedusj 1-100

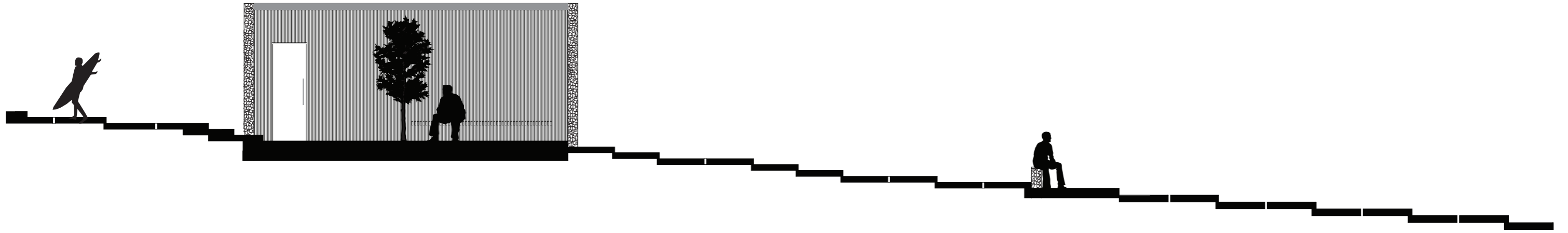

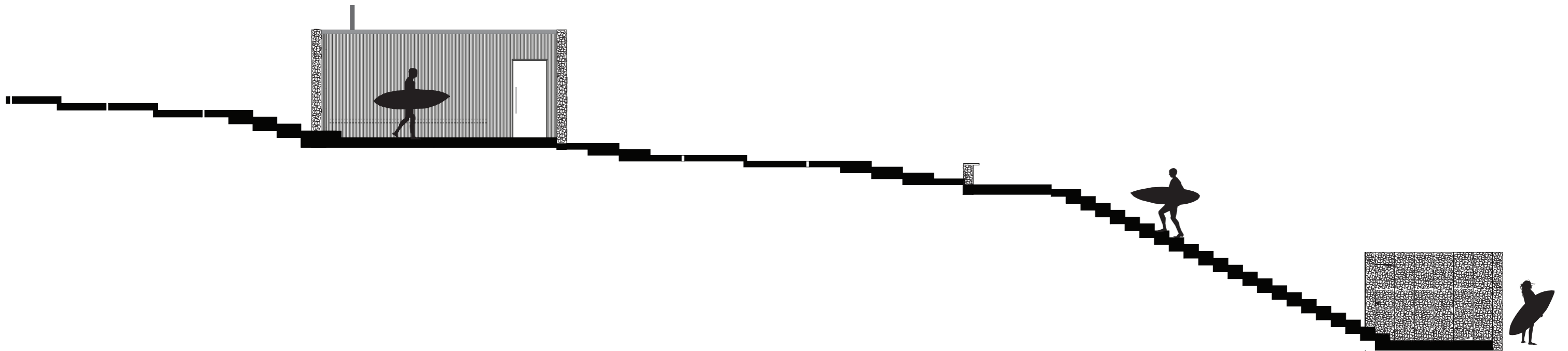
landskapssnitt 1-100

landskapssnitt 1-100

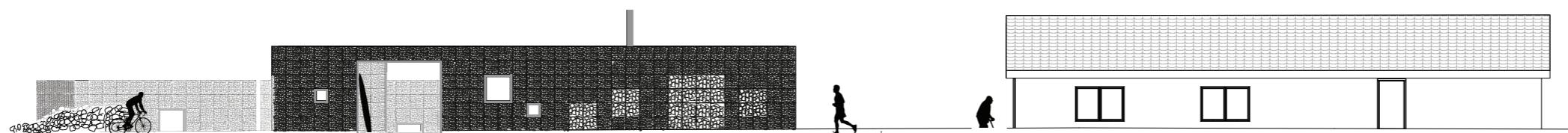
landskapssnitt 1-100

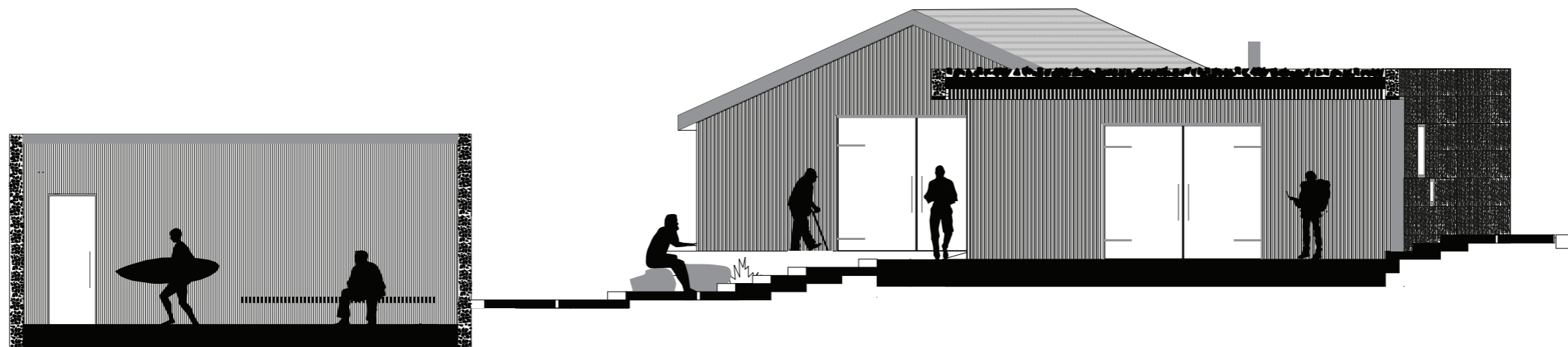
landskapssnitt 1-100

fasdade vest G-G 1-200

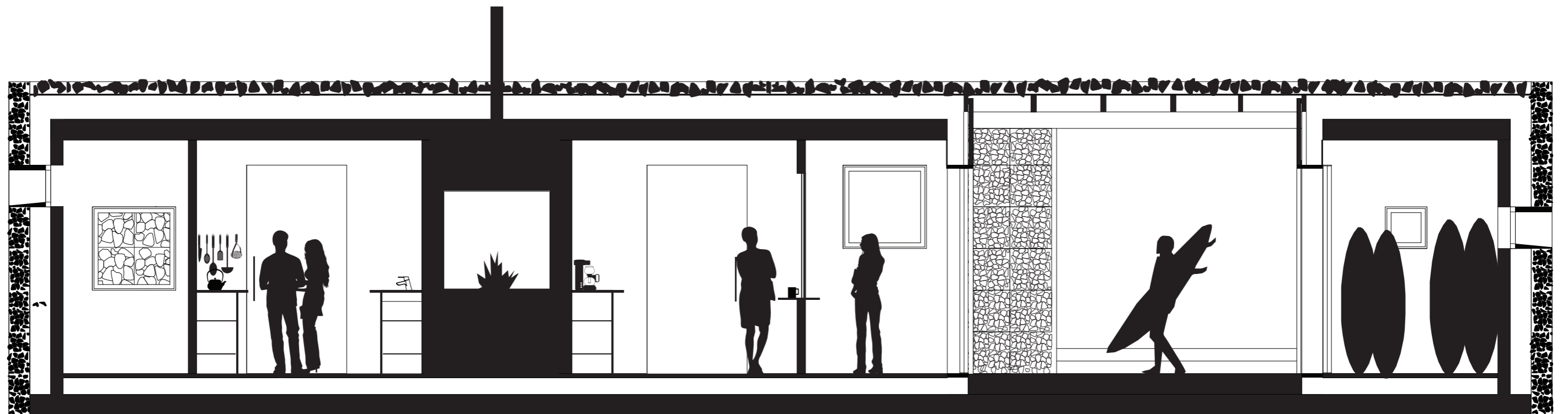
fasdade øst H-H 1-200

snitt bålplass E-E 1-100

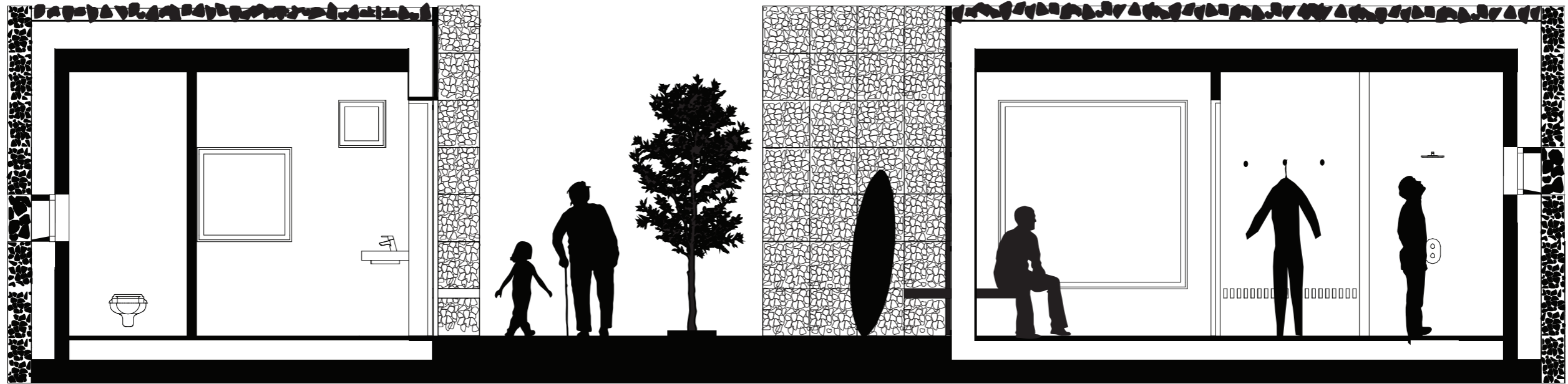

snitt overnatting A-A 1-50

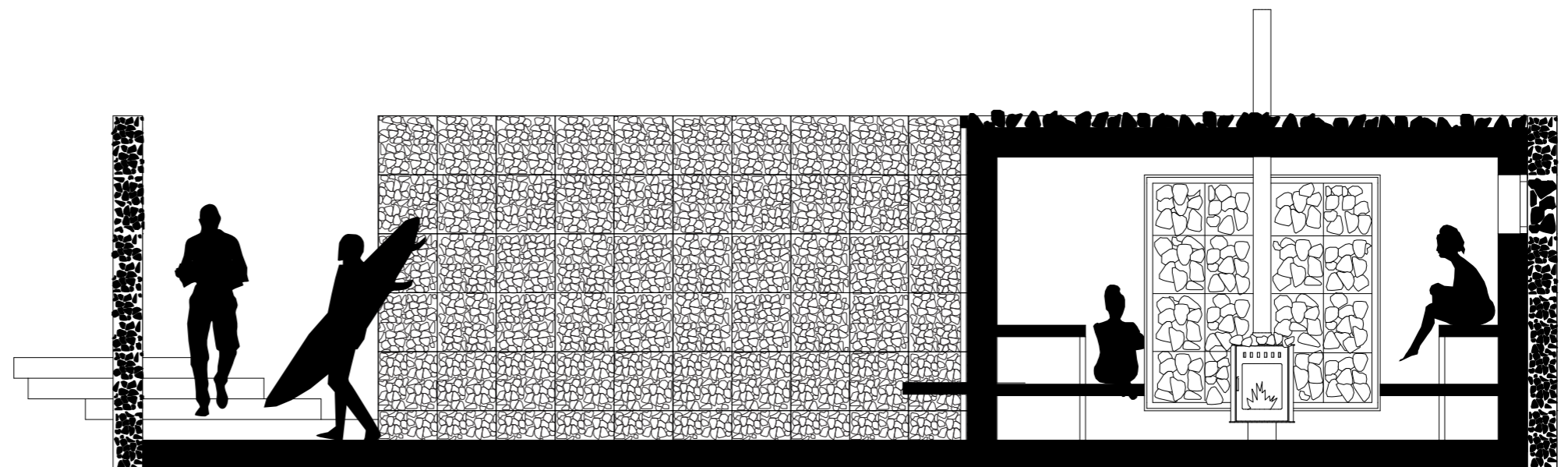
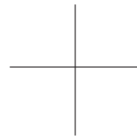

snitt cafébygget B-B 1-50

snitt dusj og do C-C 1-50

snitt sauna D-D 1-50

tak

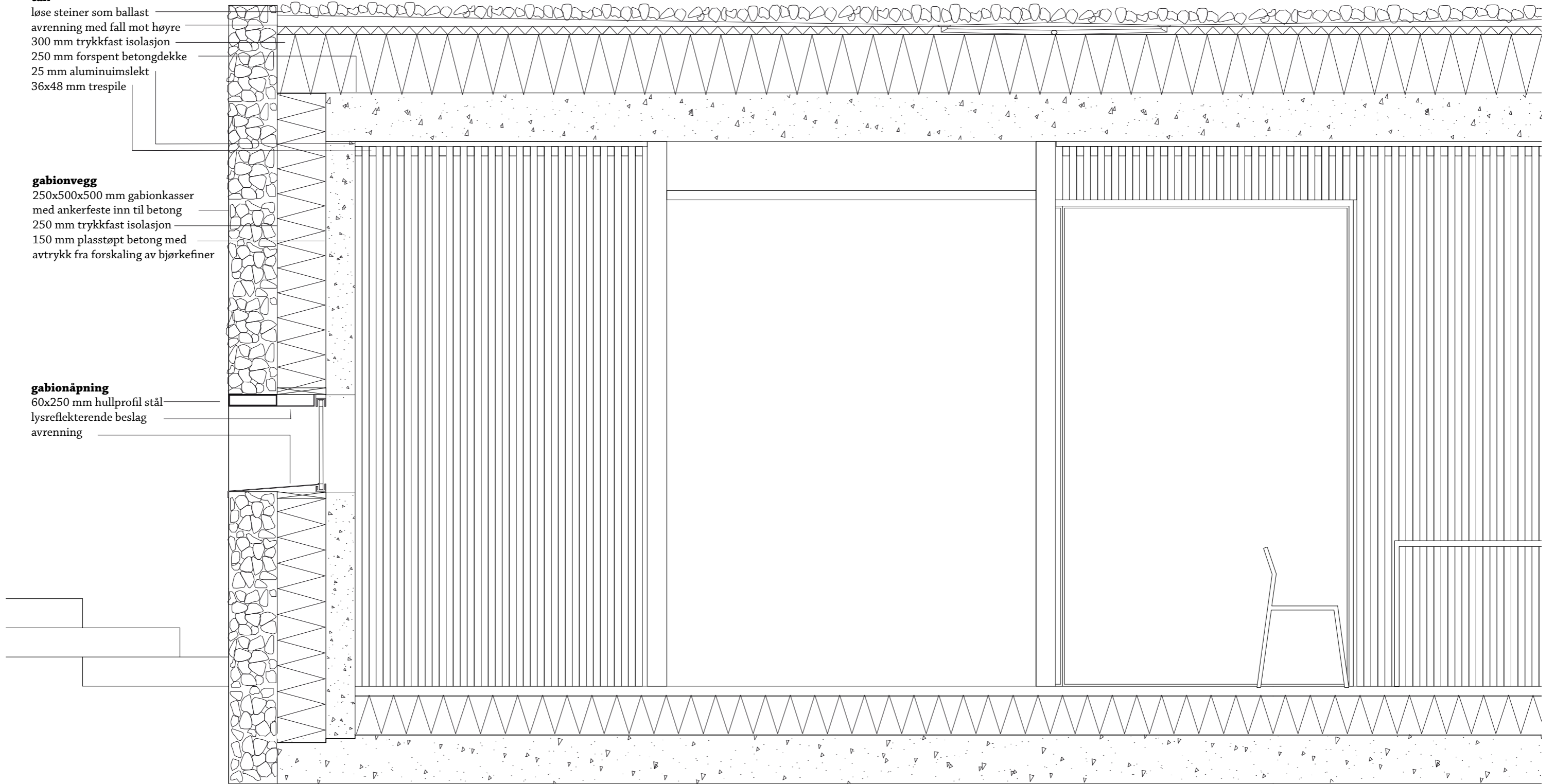
- løse steiner som ballast
- avrenning med fall mot høyre
- 300 mm trykkfast isolasjon
- 250 mm forspent betongdekke
- 25 mm aluminumslekt
- 36x48 mm trespile

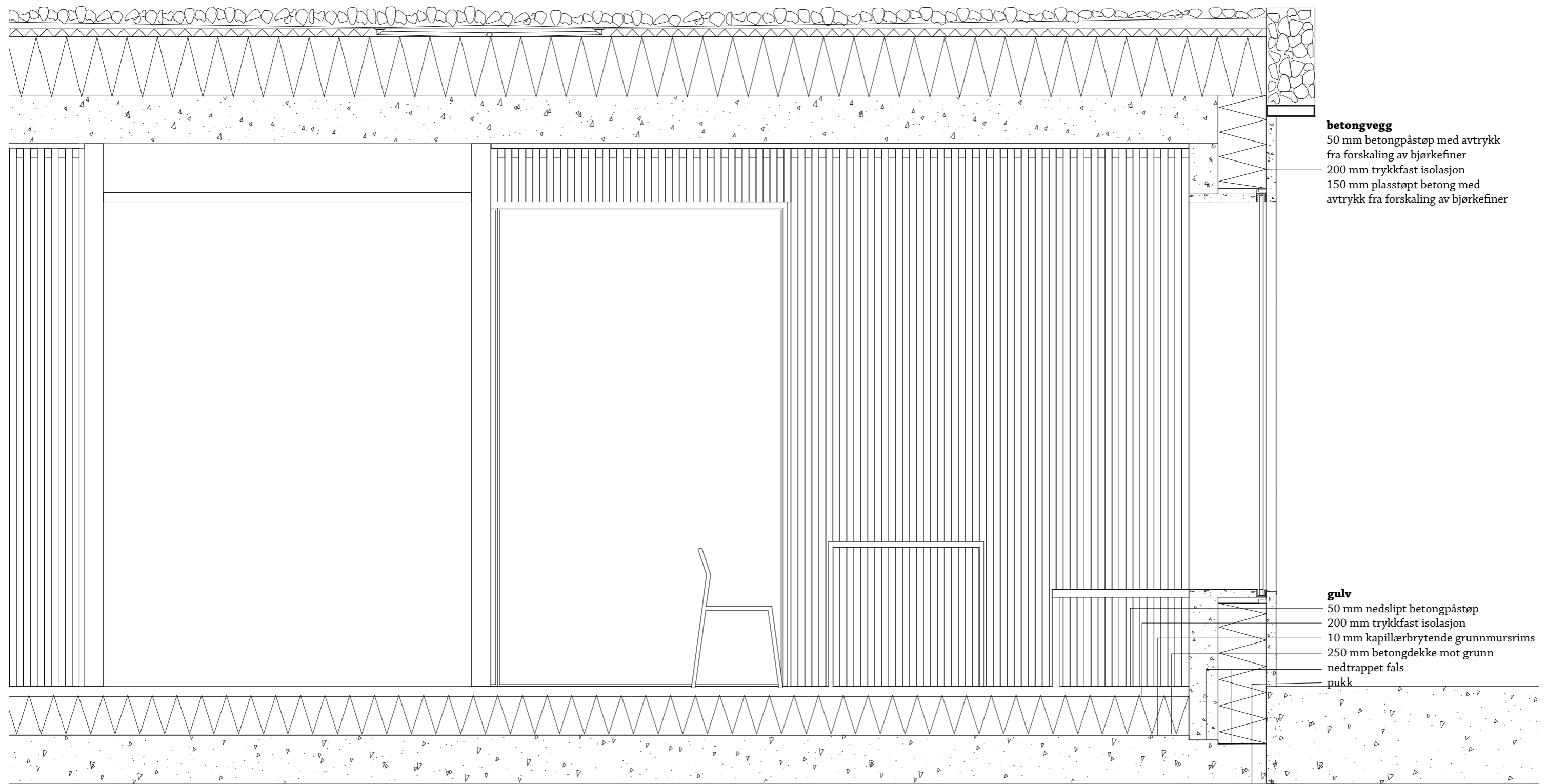
gabionvegg

- 250x500x500 mm gabionkasser med ankerfeste inn til betong
- 250 mm trykkfast isolasjon
- 150 mm plasstøpt betong med avtrykk fra forskaling av bjørkefiner

gabionåpning

- 60x250 mm hullprofil stål
- lysreflekterende beslag
- avrenning

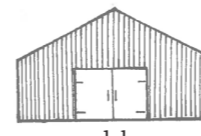

betongvegg
50 mm betongpåstøp med avtrykk fra forskaling av bjørkefiner
200 mm trykkfast isolasjon
150 mm plasstøpt betong med avtrykk fra forskaling av bjørkefiner

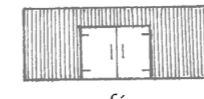
gulv
50 mm nedslipt betongpåstøp
200 mm trykkfast isolasjon
10 mm kapillærbrytende grunnmursrims
250 mm betongdekke mot grunn
nedtrappet fals
pukk

detaljsnitt café F-F 1-20

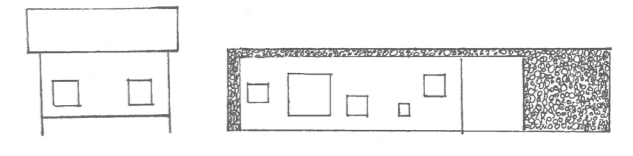
prinsipper for utformingen

grendahus

café

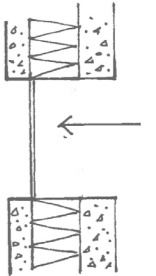
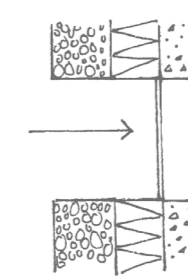
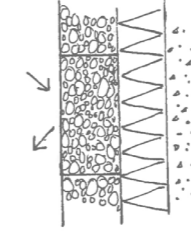
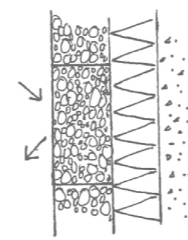
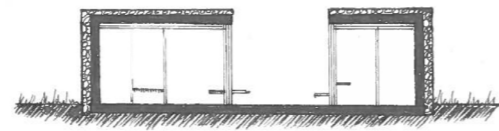

betongelementer i landskapet

gabionkasser med stein fra stedet

naustdører markerer inngang

vindusstørrelser tilpasses bebyggelsen

plasstøpt betong som konstruksjon

tre på innsiden skaper lune rom

større steiner der lys slippes gjennom

vindusplassering skaper dybde

